

Votează! *Contezi.*

GHIDUL ALEGĂTORULUI DIN STRĂINĂTATE

*la alegerile Parlamentului
Republicii Moldova
din 28 septembrie 2025*

**Chișinău
2025**

Mai multe informații găsiți pe:

cec.md, voteaza.md, alegator.md, diaspora.cec.md,
inregistrare.cec.md

Suntem și pe rețelele sociale:

Ne puteți urmări pe:

YouTube

Vom răspunde la mesaje pe:

info@cec.md

Centrul de Apel:

022 88 01 01

Adresa noastră:

**mun. Chișinău,
str. Vasile Alecsandri, nr. 119,
MD-2012**

Mesaj de interes public distribuit de Comisia Electorală Centrală în cadrul campaniei de informare pentru alegerile Parlamentului Republicii Moldova din 28 septembrie 2025.

Cuprins

Introducere	4
-------------------	---

Capitolul I	5
-------------------	---

1. Parlamentul Republicii Moldova	5
2. Deputații în Parlamentul Republicii Moldova	5
3. Activitatea Parlamentului	5
4. Alegerile parlamentare	7
5. Stabilirea datei alegerilor parlamentare	7
6. Cine poate candida la funcția de deputat?	8

Capitolul II	9
--------------------	---

1. Principalii actori ai procesului electoral în cazul alegerilor parlamentare	9
2. Organele electorale care organizează și desfășoară alegerile în Republica Moldova	11
3. Cine poate vota aflându-se în străinătate?	12
4. Ziua și ora votării	12
5. Actele de identitate cu care puteți vota	13

Capitolul III	14
---------------------	----

1. Exercițarea dreptului de vot în secția de votare	14
2. Monitorizarea procesului electoral	15
3. Contestarea/Sesizarea	16
4. Întrebări frecvente	17

Introducere

Acest Ghid a fost elaborat de către Comisia Electorală Centrală și este destinat cetățenilor Republicii Moldova cu drept de vot, care în ziua alegerilor parlamentare se vor afla în străinătate. Ghidul oferă informații exhaustive privind activitatea Parlamentului și a deputaților, a proceselor electorale, a activității Comisiei și organelor electorale inferioare, precum și oferă explicații privind procedura de înregistrare prealabilă și înregistrarea pentru votul prin corespondență.

Prin elaborarea acestui Ghid, Comisia are încrederea că informațiile vor ajunge la cât mai mulți cetățeni aflați în străinătate pentru o mai bună experiență în procesul de votare.

Capitolul I.

1. Parlamentul Republicii Moldova

Parlamentul Republicii Moldova este organul reprezentativ suprem al poporului și unica autoritate legislativă a statului.

Parlamentul se alege prin vot universal, egal, direct, secret și liber exprimat, pentru un **mandat de 4 ani**, care poate fi prelungit, prin lege organică, în caz de război sau catastrofă.

2. Deputații în Parlamentul Republicii Moldova

În cadrul Parlamentului sunt aleși **101 deputați**. Aceștia își exercită atribuțiile în serviciul poporului. Calitatea de deputat este incompatibilă cu exercitarea oricărei alte funcții retribuite, cu excepția activității didactice și științifice. Deputații beneficiază de imunitate parlamentară.

3. Activitatea Parlamentului

Organul reprezentativ suprem se întrunește în **două sesiuni ordinare pe an**:

- **sesiunea de primăvară** - începe în luna februarie și nu poate depăși sfârșitul lunii iulie;
- **sesiunea de toamnă** - începe în luna septembrie și nu poate depăși sfârșitul lunii decembrie.

Parlamentul are următoarele **atribuții de bază**:

- **adoptă** legi, hotărâri și moțiuni;
- **declară** referendumuri;

- **interpretează** legile și asigură unitatea reglementărilor legislative pe întreg teritoriul țării;
- **aprobă** direcțiile principale ale politicii interne și externe a statului;
- **aprobă** doctrina militară a statului;
- **exercită** controlul parlamentar asupra puterii executive, sub formele și în limitele prevăzute de Constituție;
- **ratifică**, denunță, suspendă și anulează acțiunea tratatelor internaționale încheiate de Republica Moldova;
- **aprobă** bugetul statului și exercită controlul asupra lui;
- **exercită** controlul asupra acordării împrumuturilor de stat, asupra ajutorului economic și de altă natură acordat unor state străine, asupra încheierii acordurilor privind împrumuturile și creditele de stat din surse străine;
- **alege** și numește persoane oficiale de stat, în cazurile prevăzute de lege;
- **aprobă** ordinele și medaliile Republicii Moldova;
- **declară** mobilizarea parțială sau generală;
- **declară** starea de urgență, de asediu și de război;
- **inițiază** cercetarea și audierea oricăror chestiuni referitoare la interesele societății;
- **suspendă** activitatea organelor administrației publice locale, în cazurile prevăzute de lege;
- **adoptă** acte privind amnistia;
- **îndeplinește** alte atribuții, stabilite prin Constituție și legi.

4. Alegerile parlamentare

Alegerile parlamentare se organizează și se desfășoară în conformitate cu Codul electoral nr. 325/2022.

La alegeri **au dreptul să participe** toți cetățenii cu drept de vot.

Alegerile sunt **declarat valabile** dacă la ele participă **nu mai puțin de 1/3** din numărul de persoane înscrise în listele electorale.

Rezultatele alegerilor parlamentare se confirmă de către **Curtea Constituțională**.

5. Stabilirea datei alegerilor parlamentare

Data alegerilor parlamentare este stabilită prin hotărâre de către Parlamentul Republicii Moldova **cu cel puțin 70 de zile înainte** de ziua alegerilor.

Dacă mandatul Parlamentului a expirat, alegerile se vor organiza în **cel mult 3 luni de la expirare**. Același principiu se aplică și pentru dizolvarea Parlamentului.

Președintele Republicii Moldova, prin decret, **poate dizolva Parlamentul** și stabili data alegerilor parlamentare anticipate.

6. Cine poate candida la funcția de deputat?

Candidații la funcția de deputat în Parlamentul Republicii Moldova pot fi persoanele cu drept de vot care au împlinit, în ziua alegerilor, vârsta de 18 ani, dețin cetățenia Republicii Moldova și nu au interdicție de a candida.

Nu pot fi alese:

- a) persoanele care nu au împlinit 18 ani;
- b) persoanele care îndeplinesc serviciul militar în termen;
- c) persoanele care sunt condamnate la închisoare (privațiune de libertate) prin hotărâre judecătorească definitivă, precum și persoanele care au antecedente penale nestinse pentru infracțiuni săvârșite cu intenție. Organele electorale sunt informate despre existența antecedentelor penale de către organele Ministerului Afacerilor Interne și/sau de către Autoritatea Națională de Integritate și Ministerul Justiției, în limita competențelor;
- d) persoanele private de dreptul de a ocupa funcții de răspundere prin hotărâre judecătorească definitivă. Organele electorale sunt informate despre existența interdicției de către Ministerul Justiției, Autoritatea Națională de Integritate și/sau de către Ministerul Afacerilor Interne.

Capitolul II.

1. Principalii actori ai procesului electoral în cazul alegerilor parlamentare

- **alegătorii** – cetățenii Republicii Moldova cu drept de vot;
- **candidații** – persoanele care sunt desemnate pentru ocuparea funcției de deputat în Parlamentul Republicii Moldova din partea partidelor politice sau a blocurilor electorale, înregistrate în modul corespunzător de către CEC.
- **candidații independenți** – persoanele care își înaintează propria candidatură pentru ocuparea funcției de deputat în Parlamentul Republicii Moldova independent de partidele politice și de blocurile electorale și care, începând cu 70 de zile înainte de ziua alegerilor, nu au deținut calitatea de membru al unui partid politic, precum și nu și-au afirmat public susținerea unui partid politic;
- **concurenții electorali** – partidele politice, blocurile electorale și persoanele care candidează pentru funcția de deputat în Parlament și sunt înregistrate de Comisia Electorală Centrală;
- **grupurile de inițiativă** – grupurile constituite din cetățeni cu drept de vot, înregistrate în condițiile Codului electoral de către Comisia Electorală

Centrală, pentru colectarea semnăturilor în susținerea unui candidat independent la funcția de deputat în Parlamentul Republicii Moldova;

- **organele electorale** – Comisia Electorală Centrală, consiliile electorale de circumscripție și birourile electorale ale secțiilor de votare;
- **observatorii** – persoanele acreditate în modul stabilit de Codul electoral, care pot reprezenta organizații sau instituții interne, străine sau internaționale și care îndeplinesc misiunea de a observa modul de organizare și desfășurare a alegerilor;
- **jurnaliștii** – persoanele legitimate de instituțiile mass-media și confirmate ulterior de Comisia Electorală Centrală, care reflectă alegerile și informează publicul cu privire la toate aspectele electorale liber de orice ingerință din partea autorităților publice, a concurenților electorali (candidaților în alegeri), a grupurilor de inițiativă sau a altor entități, au acces la ședințele organelor electorale, la operațiunile electorale și informațiile cu caracter electoral în aceleași condiții ca și observatorii.

2. Organele electorale care organizează și desfășoară alegerile în Republica Moldova și în străinătate

Comisia Electorală Centrală (CEC) este autoritatea publică independentă și apolitică, înființată pentru realizarea politicii electorale, care are misiunea de a asigura organizarea și desfășurarea alegerilor, supravegherea și controlul respectării prevederilor legale privind finanțarea partidelor politice și a campaniilor electorale. Comisia este constituită din 9 membri și este asistată de un aparat de lucru.

Comisia Electorală Centrală a constituit **circumscripțiile electorale permanente și consiliile electorale de circumscripție de nivelul al doilea**. În cadrul consiliului electoral de circumscripție de nivelul al doilea activează, cu statut permanent, președintele acestuia. În perioada alegerilor, consiliile electorale de nivelul al doilea se completează cu membri, astfel încât să aibă în componență cel puțin 7 și cel mult 11 persoane. Pentru organizarea alegerilor în străinătate este constituit un consiliu electoral de circumscripție distinct cu sediul în municipiul Chișinău.

Birourile electorale ale secțiilor de votare se constituie de către consiliile electorale de circumscripție cu cel puțin 25 de zile înainte de ziua alegerilor. În cazul **secțiilor de votare**

din străinătate, acestea sunt constituite **cu cel puțin 35 de zile înainte** de ziua alegerilor. În cazul alegerilor parlamentare din 28 septembrie 2025, acestea vor fi constituite cel târziu până la data de **24 august 2025**. Rolul acestora este de a asigura pregătirea deschiderii secției de votare, buna organizare a procesului de vot și totalizarea voturilor pe secția de votare.

Consiliile electorale de circumscripție de nivelul al doilea și birourile electorale ale secțiilor de votare activează **temporar**, iar după anunțarea rezultatelor finale ale alegerilor acestea sunt **dizolvate**.

3. Cine poate vota aflându-se în străinătate

Dreptul de a alege îl au cetățenii Republicii Moldova care au împlinit, inclusiv în ziua alegerilor, vârsta de **18 ani**, cu excepția celor privați de acest drept în modul stabilit de lege.

Nu au dreptul de a vota persoanele care:

- nu sunt cetățeni ai Republicii Moldova;
- nu au împlinit vârsta de 18 ani;
- sunt private de dreptul de vot prin hotărârea judecătorească de instituire a măsurii de ocrotire judiciară.

4. Ziua și ora votării

Alegerile pentru Parlamentul Republicii Moldova vor avea loc pe **28 septembrie 2025**. Secțiile de votare vor fi deschise între **orele 07:00 și 21:00**.

Biroul electoral al secției de votare aduce la cunoștința publică timpul și locul votării cel târziu cu **10 zile înainte** de ziua alegerilor.

Dacă **după ora 21:00** vă aflați în incinta secției de votare, aveți dreptul să vă exercitați **dreptul de vot**.

În cazul alegerilor parlamentare **nu se organizează turul doi**.

5. Actele de identitate pe baza cărora se poate vota

La alegerile parlamentare alegătorul poate vota pe baza unuia dintre următoarele acte de identitate:

- a) **cartea de identitate, buletinul de identitate** al cetățeanului Republicii Moldova;
- b) **cartea de identitate provizorie, buletinul de identitate provizoriu;**
- c) **pașaportul** cetățeanului Republicii Moldova, inclusiv cu termenul de valabilitate expirat, dacă nu au intervenit și alte situații în care, potrivit prevederilor legale, acesta a devenit nevalabil.

Capitolul III.

1. Exercițarea dreptului de vot în secția de votare

PASUL 1. Prezențați operatorului de calculator **actul de identitate**. Operatorul introduce datele dumneavoastră de identificare în sistem, iar sistemul verifică dacă îndepliniți condițiile prevăzute de lege pentru exercitarea dreptului de vot.

Sistemul informatic va semnala dacă ați mai votat la o altă secție de votare în cadrul acestor alegeri.

PASUL 2. Treceți la masa unde stau membrii biroului electoral al secției de votare. **Prezențați actul de identitate membrului biroului.** Acesta găsește numele dumneavoastră în lista electorală.

PASUL 3. După ce primiți buletinul de vot, **semnați în lista electorală** în dreptul numelui dumneavoastră sau aplicați semnătura electronică simplă.

PASUL 4. Treceți la cabina de vot și **votați în secret**. Dacă din motive temeinice nu puteți vota singur, aveți dreptul să chemați în cabină un însoțitor ales de dumneavoastră pentru a vă ajuta.

PASUL 5. Aplicați pe buletinul de vot ștampila cu inscripția „Votat” în interiorul cercului din patrulaterul cu numele/denumirea concurentului electoral. Cercurile din celelalte patrulatere trebuie să rămână curate.

Dacă ați completat greșit buletinul de vot, dar încă nu l-ați introdus în urnă, puteți solicita **să vi se elibereze**, dar numai o singură dată, **un nou buletin de vot**. Acest caz va fi consemnat în procesul-verbal cu privire la rezultatele numărării voturilor, iar în lista electorală la rubrica „Notă” se va face mențiunea corespunzătoare.

Aflarea în cabina de vot împreună cu membrii familiei, exercitarea votului în numele altuia, fotografierea, înregistrarea video ori expunerea publică a buletinului de vot completat, scoaterea din secția de votare a buletinului înmănat pentru votare sau transmiterea buletinului de vot unei persoane terțe sunt interzise.

PASUL 6. Introduceți buletinele pliate în urna de vot.

2. Monitorizarea procesului electoral

Monitorizarea alegerilor se efectuează de către observatori.

Observatorii sunt:

- **naționali** – cetățeni ai Republicii Moldova, reprezentanți ai asociațiilor obștești și ai instituțiilor de instruire și cercetare în domeniul electoral din Republica Moldova, acreditați de Comisia Electorală Centrală sau consiliile electorale de circumscripție;
- **internaționali** – reprezentanți ai organizațiilor internaționale, ai guvernelor statelor străine și ai organizațiilor neguvernamentale din străinătate, precum

și experți internaționali în domeniul electoral, acreditați doar de Comisia Electorală Centrală.

În corespundere cu prevederile legislației electorale, **jurnaliștii confirmați** de către Comisia Electorală Centrală pot face uz de drepturile observatorilor și să participe la toate operațiunile electorale, ședințele organelor electorale, să aibă acces la informațiile cu caracter electoral.

3. Contestarea/ Sesizarea

Puteți depune o contestație la organul electoral dacă v-a fost lezat dreptul personal (neincluderea în lista electorală, refuzul eliberării buletinului de vot, etc.). De asemenea, dacă ați observat o acțiune sau inacțiune neconformă a organului

electoral, ale candidaților și/sau concurenților înregistrați, observatorilor sau experților internaționali, jurnaliștilor confirmați, reprezentanților concurenților electorali, pe care o considerați ilegală sunteți în drept să **depuneți o sesizare** în acest sens la organul electoral ierarhic superior sau cel care a înregistrat subiectul în cauză.

De asemenea, **pot fi sesizate** la organele de drept pe faptele considerate ca încălcare a modului plasare a publicității electorale, acțiunile de corupere a alegătorilor, transportarea organizată a alegătorilor la secția de votare, efectuarea agitației electorale în ziua alegerilor, perturbarea activității organului electoral.

Încălcarea cadrului normativ cu privire la finanțarea partidelor politice, a campaniilor electorale, a candidaților desemnați, a grupurilor de inițiativă în cazul alegerilor parlamentare se sesizează la Comisia Electorală Centrală.

Termenul de depunere a contestațiilor în perioada electorală este de **3 zile**, care se calculează începând cu ziua următoare zilei în care a fost săvârșită acțiunea, a fost identificată inacțiunea sau a fost adoptată hotărârea.

Autoritățile competente **examinează** contestațiile în termen de **3 zile**, dar nu mai târziu de ziua alegerilor.

Sesizările depuse la organe electorale se examinează în termeni rezonabili.

4. Întrebări frecvente

- **Când vor fi constituite secțiile de votare de peste hotare pentru alegerile parlamentare din 28 septembrie 2025?**

Secțiile de votare vor fi constituite cel mai târziu la data de **24 august 2025**.

- **Unde găsesc adresele secțiilor de votare din străinătate?**

Lista secțiilor de votare constituite în străinătate va fi publicată pe paginile: <https://cec.md>, <https://diaspora.cec.md>, <https://voteaza.md>. Urmăriți paginile oficiale ale Comisiei pentru a consulta lista secțiilor de votare.

- **De ce să depun cererea de înregistrare prealabilă?**

Înregistrarea prealabilă ajută autoritățile să stabilească numărul estimativ de alegători care își exprimă intenția de a vota peste hotarele țării în ziua alegerilor și să organizeze în localitățile solicitate secții de votare. Datele înregistrării prealabile reprezintă unul dintre temeiurile complementare utilizate de Comisia Electorală Centrală pentru constituirea secțiilor de votare în străinătate.

- **Ce fac dacă m-am înregistrat pentru o localitate din afara țării, dar mă voi prezenta la o altă secție de votare în străinătate sau la secția de votare din Republica Moldova la care sunt arondat?**

În toate cazurile puteți să vă exercitați dreptul la vot. Dacă v-ați înregistrat pentru o anumită localitate din străinătate, dar o să vă prezentați la o secție de votare din altă localitate sau altă țară, veți fi înscris în lista suplimentară. Dacă v-ați înregistrat pentru o anumită localitate din străinătate, vă veți prezenta la secția de votare din Republica Moldova unde aveți domiciliul/reședința temporară.

- **Cum este evitată votarea multiplă în cazul votului prin corespondență?**

Alegătorul este **obligat** să completeze și să semneze declarația privind abținerea de la votarea multiplă și confirmarea exercitării dreptului de vot în mod secret. După închiderea tuturor secțiilor de votare din țara-gazdă, datele fiecărui alegător care a votat prin corespondență sunt introduse în subsistemul informațional pentru votul prin corespondență. Dacă se constată că un alegător și-a exprimat votul atât prin corespondență, cât și la o secție de votare, buletinul de vot transmis prin poștă este anulat, pentru a asigura respectarea principiului „un alegător – un vot”.

- **Ce cheltuieli suportă alegătorii care votează prin corespondență?**

Cheltuielile legate de organizarea și desfășurarea votării prin corespondență se suportă de la bugetul de stat. Alegătorul primește și returnează plicurile gratis, fără să plătească pentru serviciile de poștă. Alegătorul poate utiliza, pe propria răspundere și cheltuială, serviciile mai rapide ale unui alt prestator de servicii poștale sau de curierat autorizat în țara-gazdă.

- **Poate fi anulată înregistrarea pentru votul prin corespondență?**

Alegătorul are dreptul, în cazul în care renunță la intenția de a-și exercita votul prin corespondență, să anuleze înregistrarea efectuată anterior, dar nu mai târziu de **29 august 2025**, cu 30 de zile înainte de data alegerilor. În cazul anulării, alegătorul își poate exercita dreptul de vot la orice secție de votare din străinătate sau la secția de votare corespunzătoare din țară. Despre acest fapt alegătorul este notificat la adresa de poștă electronică indicată în cererea de înregistrare.

- **Cum procedează alegătorul care și-a exercitat votul prin corespondență, dar decide să se prezinte la o secție de votare?**

Chiar dacă alegătorul a votat prin corespondență, dar se prezintă la o secție de votare, biroul electoral al secției de votare respective îi eliberează, o singură dată, un buletin de vot. În acest caz, buletinul de vot expediat prin poștă se anulează.

Participarea la vot înseamnă **responsabilitate și maturitate**.

Fiecare vot contează!

